

Fejø- foreningens årsberetning

nr. 1 Januar 1975

hørt. Frugten har vanskelige afsætningstørhold. Løgindustrien er lukket. Børnetallet på skolen viser et katastrofalt fald. Det er nærliggende at forestille sig, at denne udvikling fortsætter, og at Fejø indenfor en årrække kun bebos af få familier, som ernærer sig ved maskindrevet landbrug samt om sommeren af en del sommerhusbeboere.

Hvis det er en sådan udvikling, man ønsker, så behøver vi ikke diskutere, hvordan det opnås, det vil komme helt af sig selv – og måske hurtigere end ventet. Har man derimod idé om, at Fejø endnu har mulighed for at fungere som et helt samfund – det vil sige et samfund, hvor alle væsentlige samfundsgrupper lever sammen i et afbalanceret hele, afhængige af hinanden – så er tiden inde til at finde sammen og arbejde på tværs af ideologiske, politiske, faglige og økonomiske skel for at skaffe arbejds- og afsætningsmuligheder.

Vi mener, at foreningen kan være det forum, hvor denne snak kan foregå. Vi mener desuden, at foreningen også praktisk kan være med til at løse kontante opgaver. Det er blot en forudsætning, at mange står bag beslutningerne. Disse beslutninger må vedtages på beboermøder, hvorefter bestyrelse og udvalg kan arbejde videre med løsninger.

Efter disse retninglinier har vi forsøgt at arbejde i det forløbne år – generalforsamlingen besluttede, at bropengoproblemet var den opgave, der skulle arbejdes med – men den besluttede også, at der ingen opgave var for foreningen i at gå ind i aktiv kommunapolitik. På beboermøderne afgjordes det, hvor langt der skulle arbejdes med de enkelte sager. Man besluttede bl. a., at bestyrelsen skulle undersøge alt om fargeproblemets, at der kunne udarbejdes en »vejviser«, at vi skulle søge toiletforholdene ved færgen forbredet o. s. v.

Nu står vi overfor en ny generalforsamling d. 20. februar. Det ville være dejligt, om den ny bestyrelse kunne få lige så klare opgaver, som den siddende bestyrelse har haft.

Det er vor opfattelse, at problemet med arbejde og afsætning, ikke mindst efter at løgindustrien tilsyneladende lukker, er et væsentligt problem. Der indkaldes derfor til et beboermøde tirsdag d. 4. februar kl. 19.30 på Gæstgivergården, hvor bl. a. dette emne kan diskuteres. Er der derefter mulighed for at finde frem til opgaver, som foreningen kan varetage, så kan vi på generalforsamlingen d. 20. februar pålægge den nye bestyrelse disse opgaver.

Til slut skal vi fra hele bestyrelsen sende en tak for støtte og overbærenhed i det forløbne år. Der er ingen tvivl om, at vi til trods for vores bedste bestræbelser ikke altid har kunnet leve op til de forventninger, man har stillet til os, ligesom vi måske ikke altid har kunnet løse vore opgaver til fuld tilfredshed for alle. Det er derfor vort håb, at så mange som muligt, tilfredse som utilfredse, møder op ved beboermøder og generalforsamling og siger deres mening her. Den eneste vej til et godt samarbejde i foreningen er gennem åbenhånd og ærlig, positiv kritik.

Man kan nu stille spørgsmålet: Hvad har vi opnået?

Torsdag den 24. januar 1974 samledes mere end hundrede øboer på Gæstgivergården for at stiftfe Fejø-foreningen. Der er nu gået et år, og foreningen kan se tilbage på et år, hvor den på mange måder har været centralt placeret i debatten, men også et år, hvor det med glæde kan konstateres, at flere og flere øboer har sluttet op om foreningen, så medlemstallet nu stærkt nærmer sig to hundrede.

Det første, der må peges på, er, at bropengeoordningen nu afvikles. Allerede på det stiftende møde i januar sidste år besluttede forsamlingen, at vor første opgave skulle være at søge bropengeoordningen afskaflet. Det er med stor glæde, at vi nu kan meddele, at denne uretfærdige ekstraskat vil opføre pr. 1. april i år. Der er ingen tvivl om, at netop vor forenings initiativ og vedvarende pegen på denne ordnings uretfærdighed har haft en afgørende betydning for, at den nu ophører.

Nu er der fra forskellig side sagt, at bropengoproblemet ikke er det væsentligste, men at selve taksterne for såvel gods- som persontrafik er endnu mere belastende for øens økonomi – og heri har man da også helt ret. Men det er vor opfattelse, at vi også på dette felt er kommet meget langt. I oktober sidste år blev det oplyst, at der nu ville blive bevilget 12 mill. kr. fra stat, amt og kommuner til lettelte af småøernes trafikproblemer. En sådan bevilling kommer ikke af sig selv, og heller ikke denne. Sammenslutningen af danske småøer, som vor forening er tilknyttet, har haft en væsent-

KØB PÅ FEJØ - når det er lige så billigt
og lige så godt . . .

lig andel i æren af, at denne bevilling er kommet igennem. Som et direkte indslag i debatten foretog et udvalg fra bestyrelsen en undersøgelse af fergeproblemerne på 19 mindre danske øer og udsendte resultaterne af undersøgelsen i august. Af denne undersøgelse fremgik det, at hvor der gives tilskud til sejladsen, er der ikke nogen steder, at kommunen alene yder tilskud, men amittet og i enkelte tilfælde også staten er med.

Endvidere påviste vi i denne undersøgelse, at en del af øernes trafikproblem kunne løses, hvis øernes »søvej« blev betragtet som en amisvej, idet alene udgiften til vedligeholdelse af en sådan vej koster samfundet 30.000 kr. pr. km årligt.

Det har været foreningens målsetting med hensyn til transportproblemerne at søge færgeaktørerne letter så meget som muligt for øboerne. Vi har arbejdet efter følgende plan:

1. Afskaffelse af bropenge.
2. Søge opnået offentligt tilskud til nedbringelse af fragtaksterne.
3. En ordning med øbo-takster for personer og biler, evt. fastlæst ved de nuværende takster.

Som det fremgår, er vi kommet langt i denne målsetting, og vi vil naturligvis arbejde videre for at opnå alle punkterne. Det næste, der skal arbejdes på i denne forbindelse, bliver at sikre, at den andel af de 12 mill. kr., som bliver Fejøs andel, vil blive benyttet til taksttiltakser og ikke, som det er fremført, benyttes til forrentning af det evt. nye færgeleje på Sletterne.

I årets løb har foreningen skriftligt overfor kommunen peget på forskellige forhold på øen, som vi ønskede ændret. Vi har med stor glæde kunnet konstatere, at det meste af dette er blevet efterkommet. Det gælder sædtes telefonen i Østerby havn, toiletfordelene ved Vester ferge samt affaldspiser på vendepadserne.

Af mere foreningsmæssige fællesaktiviteter har der i årets løb været flere beboermøder. Et blev dog aflyst, da vi uheldigvis kom til at besøgte os med forhold, der på det tidspunkt var så meget politisk sprængstof i, at såvel miljøministeren som borgmesteren måtte sende afbud, efter at de havde givet tilslagn om at komme og deltage fælles.

I øvrigt har foreningen skriftligt overfor kommunen peget på forskellige forhold

i et panel. På den anden side kan vi kun være glade for, at den politiske diskussion, der hindrede vort møde, gav sig det kontante resultat, at der blev vedtaget en principbeslutning om at give kontant tilskud til småøernes færgefarter.

For tiden arbejdes der i foreningen udover det ovenfor nævnte med flere opgaver i forskellige udvalg.

Efter opfordring på et beboermøde har et udvalg siden arbejdet med at få udgivet en »vejviser« for Fejø med specielt henblik på at virke som opslagsbog for vores feriegæster samt formidle kontakten mellem de fastboende og de besøgende. Af indholdet kan nævnes: Et oversigtskort, en alfabetisk orientering om alt af serviceinteresse (kirke, brand, læge, telefon, indkøb, håndværkere o. s. v.), en kort omtnale af øen samt 4 sider med annoncer. »Vejviseren« skal udkomme omkring 1. maj og vil blive udsendt til med annoncer. »Vejviseren« skal udkomme omkring 1. maj og vil blive udsendt til samtlige husstande, sommerhuse samt sejlere. Desuden vil den kunne købes af endags-turister. En forudsæning for et heldigt udvalg af udgivelsen er, at kommunen vil være positivt inddstillet til at yde tilskud til de eksemplarer, som skal udleveres til sejlerne, da det er et meget stort antal. Sidste år anløb der 1500 sejlerne.

For at skaffe penge i kassen, men også for at underholde, at holdt foreningen i nember et andespil, som økonomisk i alle tilfælde var vellykket. Vi fik et pånt overskud. Efter samme forudsætning – at underholde og give økonomisk overskud – arbejder en gruppe medlemmer i øjeblikket med dilettant og forventer at kunne invitere til forestilling i slutningen af marts.

Som et led i den debat, vor forening nødvendigvis hele tiden må føre med sig selv, nemlig »Hvad kan foreningen bruges til?«, løber der i øjeblikket en foredragstrække under fællestilen »Hvad kan det lokale samfund gøre for at øve indflydelse på sin egen situation?« Hermed er vi inde på den altoværende problemstilling, hvad der kan gøres for at skabe mulighed for, at Fejø fortas kan være et godt sted for mennesker at leve og virke. Det ser ikke for lovende ud. Mand og mand imellem tales der i denne tid meget om alle de områder, hvor det ser ud til at gå tilbage – enkelte skal blot nævnes, men der kan utvivsamt nævnes flere. – Mælkproduktionen er snart helt op-

Foreningens arrangementer i den kommende tid:

TIRSDAG d. 4. februar	BEOBOERMØDE	på Gæstgivergården kl. 19.30.
TORSdag d. 13. februar	FOREDRAG v/ Vagn Rud Nielsen	på skolen kl. 19.30.
TORSdag d. 20. februar	GENERALFORSAMLING	på Gæstgivergården kl. 19.30.
FREDAG d. 28. februar	FOREDRAG v/ Poul Dam	på skolen kl. 19.30.
TORSdag den 13. marts	FOREDRAG v/ Erik Albæk Jensen	på skolen kl. 19.30.
DILETTANT	opføres i slutningen af marts.	

Pris for foredrag Hele rækken 25 kr. (medlemmer 20 kr.)
Et foredrag 10 kr. (medlemmer 8 kr.).

Der indkaldes til ordinær generalforsamling torsdag d. 20. februar kl. 19.30

på Gæstgivergården. – Dagsorden i følge vedtægterne:

1. Valg af dirigent.
2. Valg af stemmetællerne.
3. Formandens beretning.
4. Aflæggelse af regnskab og fremlæggelse af budget.
5. Indkomne forslag.
6. Valg.
7. Eventuelt.

Følg. bestyrelsesmedlemmer er på valg: Eva Larsen, Arne Goldbæk, Harry Larsen. Revisor på valg: Jørgen Johansen.
Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest en uge før generalforsamlingen (§ 6).
Vedtægter for foreningen kan fås ved henvendelse til sekretæren, Per Froholdt.